

t m m o b
m a k i n a
m ü h e n d i s l e r i
o d a s ı

Elektrik ve Doğal Gaz Fiyatları ve Zamları İnceleme Raporu

Ekim 2018

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Enerji Çalışma Grubu**

SEÇİMLER NEDENİYLE BEKLETİLİP, 1 AĞUSTOS'TAN İTİBAREN ART ARDA YAPILAN ENERJİ ZAMLARI YURTTAŞLARIN BELİNİ BÜKÜYOR, TÜM TOPLUMU ETKİLİYOR.

SON ÜÇ AYDA YAPILAN ZAMLARLA BU YIL İÇİNDE ELEKTRİĞİN FİYATI FARKLI TÜKETİCİ GRUPLARI İÇİN % 45,0-72,3, DOĞAL GAZIN FİYATI % 29,5-112,5 ORANLARINDA ARTTI.

BİR AİLENİN AYLIK ELEKTRİK VE DOĞAL GAZ FATURASI TOPLAMI EN AZ 284 TL'YE YÜKSELDİ.

ELEKTRİK VE DOĞAL GAZ ZAMLARININ DOĞRUDAN VE DOLAYLI ETKİSİ İLE YILLIK ENFLASYONUN % 30'LARI AŞMASI ŞAŞIRTICI OLMAYACAKTIR.

HAYAT PAHALILIĞINDAN EZİLEN ÇALIŞANLARIN ÜCRETLERİ EN AZ % 40 ARTIRILMALI, ASGARİ ÜCRET VERGİ DİŞİ BIRAKILMALIDIR

1 Ekim'de doğal gaza % 9,0-18,5, elektriğe % 9,0-18,5 oranlarında yeni zamlar yapılmıştır. Son üç aydaki zamların sonucunda, asgari yaşam standardında dört kişilik bir ailenin aylık doğal gaz ve elektrik faturası toplamı, başkent Ankara'da en az 284 TL'ye varmaktadır. Bu tutar 1.603,12 TL olan asgari ücretin % 17,7'sidir.

Elektrik ve doğal gaz zamları, **dar gelirli birçok aileyi bundan böyle enerji yoksulluğu ile karşı karşıya bırakacak seviyeye** çıkmıştır. Bu nedenle ve özellikle elektrik enerjisinde kayıt dışı kullanımın da artması ile elektrik enerjisinin etkin ve verimli kullanımına yönelik (kısıtlı) faaliyetlerin de aksaması söz konusu olabilecektir.

1. ELEKTRİK FİYATLARINDAKİ ARTIŞLAR

1 Ekim zamları sonucu aylık ortalama tüketimi 230 kWh olan 4 kişilik bir ailenin aylık elektrik faturası bir önceki aya (Eylül ayına) göre yaklaşık 11,00 TL artmış ve en az 137,4 TL'yi bulmuştur.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), 10 yıldır uygulaya geldiği tarife değişikliklerinin Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere 3 aylık dönemler için yapılması kararına bu kez uymamıştır. Dönem dışı olarak, elektrikte 1 Ağustos'ta yapılan zamların 30 Eylül 2018'e kadar geçerli olması beklentisi gerçekleşmemiş ve elektrik fiyatları 1 Eylül'de % 9,0-14,1 oranlarında yeniden artırılmıştı. Aradan bir ay geçtikten sonra, 1 Ekim'de fiyatlara tekrar zam yapılmıştır. Daha önce elektrik fiyat ve tarife değişiklikleri konusunda uygulamakla yükümlü olduğu mevzuatı askıya alan, Ağustos, Eylül, Ekim aylarında art arda üç defa zam uygulayan EPDK'nın; Hazine ve Maliye Bakanı'nın "*çok zorunlu olmadıkça Kasım ve Aralık ayları içinde elektrik ve doğal gaz fiyatlarının artırılmayacağı*" yolundaki beyanı sonrasında, unuttuğu mevzuatı aniden hatırlaması ve "*mevzuata göre Kasım ve Aralık ayında zam öngörülüyor*" denmesi, ne denli ciddi ve tutarlı olduğuna işaret etmektedir.

Tüketici gruplarına uygulanan tarifelerin (vergi ve fonlar dahil olmak üzere), bir önceki zammın uygulandığı Eylül 2018 ve 2018 yılı içinde ilk on aydaki artış oranları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo verileri yılbaşından bugüne elektrik fiyatlarının % 45,0–72,3 oranlarında arttığını göstermektedir.

Tablo 1. 2018 Elektrik Fiyat Artış Oranları (Vergi ve Fonlar Dahil)

Tüketici Grubu	Bir Önceki Zammın Yapıldığı Eylül 2018'e Göre Artışlar (%)	2018 Yılı İçindeki (Yılbaşına Göre) Artışlar (%)
Mesken	9,0	45,0
Ticarethane (Alçak Gerilim)	18,5	72,1
Sanayi (Alçak Gerilim)	18,5	71,2
Sanayi (Orta Gerilim)	18,5	72,3
Tarımsal Sulama	18,5	72,1

Tüketici gruplarına göre (vergi ve fonlar hariç olmak üzere) 2017 yılı ile 2018 yılının on aylık dönemine ait elektrik birim satış fiyatları aşağıda Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Tüketici Gruplarına Göre Elektrik Satış Fiyatları (Vergi ve Fonlar Hariç)

Tarife Dönemi		Tüketici Gruplarına Göre Birim Satış Fiyatı (Kırş/kWh)				
		Ticarethane (AG)	Mesken (AG)	Sanayi (AG)	Sanayi (OG)	TETAŞ TOPTAN
2017	01-02-03	33,4763	33,1835	29,0698	26,0174	16,2000
	04-05-06	33,4763	33,1835	29,0698	26,0174	16,0000
	07-08-09	33,4763	33,1835	29,0698	26,0174	15,6500
	10-11-12	33,4763	33,1835	29,0698	26,0174	15,1000
2018	01-02-03	36,4572	36,1371	31,6360	28,3090	18,0080
	04-05-06-07	37,3768	37,1251	32,3150	29,1012	14,1000
	08	42,5597	40,4614	36,8336	33,1694	17,3610
	09	48,3730	44,0119	41,9620	37,1287	17,3610
	10	57,0978	47,8504	49,6812	44,7585	17,3610

NOT: Tek Terimli Tek Zamanlı; Mesken, Ticarethane, Sanayi (Orta Gerilim), Sanayi (Alçak Gerilim) ve Tarımsal Sulama abone gruplarına ait son bir yıldaki (01.10-2017-01.10.2018) dönemsel tarife değişikliklerini içeren tablolar en sonda yer alan Ek 1’de verilmiştir.

2. DOĞAL GAZ SATIŞ FİYATLARINDAKİ ARTIŞLAR

Doğal gaz satış fiyatlarına 1 Ekim'den geçerli olmak üzere yapılan zamlar sonrasında, 2018 yılı içinde yapılan zamlar ve toplam artış rakamları Tablo 3'te, BOTAŞ'ın Ocak 2018 ve Ekim 2018 satış fiyatları da Tablo 4'te verilmiştir

Tablo 3'te görüleceği üzere doğal gaz satış fiyatları, 2018 yılı içinde değişik zamanlarda yapılan zamlarla % 29,52–112,5 oranlarında artmıştır.

Tablo 3. Tüketici Gruplarına Göre Doğal Gaz Fiyatlarına 2018 Yılında Yapılan Zamlar

Tüketici Grubu	2018 Yılındaki Artışlar	Yıl İçindeki Toplam Bileşik Artış (%)
Mesken	1 Ağustos'ta % 9; 1 Eylül'de % 9; 1 Ekim'de % 9	29,52
Serbest Tüketici 1. Kademe Elektrik Üretimi Dışı	1 Ağustos'ta % 9; 1 Eylül'de % 9; 1 Ekim'de % 9	29,52
Serbest Tüketici 1. Kademe Elektrik Üretimi	1 Nisan'da % 9,7; 1 Ağustos'ta % 49,5; 1 Eylül'de % 29,6	112,5
Serbest Tüketici 2. Kademe Elektrik Üretimi Dışı	1 Nisan'da % 9,7; 1 Ağustos'ta % 14; 1 Eylül'de % 14; 1 Ekim'de % 18,5	68,9
Serbest Tüketici 2. Kademe Elektrik Üretimi	1 Nisan'da % 9,7; 1 Ağustos'ta % 49,5; 1 Eylül'de % 29,6	112,5

Tablo 4. Doğal Gaz Satış Fiyatları

Sıra No	Tanımı	Ocak 2018 Fiyat (TL/Sm ³)	Ekim 2018 Fiyat (TL/Sm ³)	Açıklama
1	BOTAŞ'ın kentsel doğal gaz dağıtım şirketlerine satış fiyatları			
1.1	Serbest olmayan tüketiciler için	0,763615	0,988904	ÖTV ve KDV hariç
1.2	Yıllık tüketimi 300.000 Sm ³ ve altında elektrik üretimi dışında kullanıcılar	0,763615	0,988904	
1.3	Yıllık tüketimi 300.000 Sm ³ 'ün üzerinde elektrik üretimi dışında kullanıcılar	0,800000	1,351527	
1.4	Elektrik üretimi için kullananlar	0,800000	1,700000	
2	BOTAŞ'la sözleşmesi olan tüketiciler			
2.1	Yıllık tüketimi 300.000 Sm ³ ve altında elektrik üretimi dışında kullanıcılar	0,763615	0,988904	ÖTV ve KDV hariç
2.2	Yıllık tüketimi 300.000 Sm ³ 'ün üzerinde elektrik üretimi dışında kullanıcılar	0,800000	1,351527	
2.3	Elektrik üretimi için kullananlar	0,800000	1,700000	
3	Kentsel doğalgaz şirketlerinin konut tüketicilerine satış fiyatları			
3.1	İGDAŞ	0,958262	1,229971	KDV hariç
		1,130749	1,451366	KDV dahil
3.2	BAŞKENTGAZ	1,002804	1,361836	KDV hariç
		1,183309	1,606966	KDV dahil
3.3	BURSAGAZ	0,938137	1,163558	KDV hariç
		1,107002	1,372998	KDV dahil

3. FİYAT ARTIŞLARI NEDEN YÜKSEK?

Daha önce yaptığımız açıklamalarda belirtmiştik. Bir kez daha tekrarlıyoruz.

Elektrik perakende satış tarifelerinde artışlar 2016 yılı ilk çeyreğinden itibaren 24 Haziran Seçimlerine kadar sınırlı tutulmuş, 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra ise; Tablo 5'te de görüldüğü gibi büyük oranda artışlar yapılmıştır.

Doğal gazda da benzer bir durum söz konusudur. Doğal gaz fiyatları 2015'te sabit tutulmuş, 2016 Ekim ayında % 10 indirilmiş, 2017'de artırılmamış ancak, 24 Haziran seçimleri sonrasında artırılmıştır.

Hatırlanabileceği gibi elektrik ve doğal gaza zam yapılmayan bu dönemde, Anayasa Değişikliği Referandumu ile Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimleri yapılmıştır. Bir başka ifade ile 24 Haziran sonrası art arda gelen zamlar, 2016 yılı ilk çeyreğinden itibaren, AKP'nin seçimleri kazanması için ertelenen zamlardır.

Öte yandan 1 Temmuz'da açıklanması gereken elektrik tarifelerinin 1 Ağustos tarihine ötelenmesinde; 24 Haziran günü birinci turu yapılan ve 8 Temmuz'daki ikinci tura kalabileceği varsayılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Zam oranlarının yüksek oluşunun diğer bir nedeni de, doğal gazın nerede ise tamamının ithal ediliyor olması ve elektrik üretiminde, ithal kaynakların (doğal gaz ve ithal kömür) % 50'yi aşan payıdır. TL'nin yabancı paralar karşısında yaşadığı yüksek oranda değer kaybı, ithal kaynaklara dayalı elektrik üretim maliyetlerini artırmaktadır. Petrol fiyatlarındaki yukarı doğru hareket, doğal gaz fiyatlarında da artışı tetikleyecektir.

4. ELEKTRİK VE DOĞAL GAZ FİYAT ARTIŞLARININ SONUÇLARI NELER OLDU, BUNDAN SONRA NELER OLUR?

4.1 Ücret Artışları, Döviz, ÜFE, TÜFE, Elektrik, Doğal Gaz Fiyat Artışlarının Çok Gerisinde

Eylül 2017 baz alınarak mesken ve sanayi (OG) tüketici grupları elektrik satış birim fiyatları, BAŞKENT GAZ'ın aboneler ve BOTAŞ'ın yıllık tüketimi 300.000 Sm³ ve altında elektrik üretimi dışındaki serbest tüketiciler için uyguladığı doğal gaz satış birim fiyatları, TÜFE ve ÜFE endeksleri, USD kuru, asgari ücret ve bir örnek memur emeklisinin maaşındaki artışlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablodan görüldüğü gibi, 1 Ekim 2018 itibarıyla 2017 Eylül ayına göre en yüksek oranda artış, son üç aydaki zamların sonucunda % 72 ile sanayi (OG) elektrik fiyatında olmuştur. Mesken elektrik fiyatı % 44,2; BAŞKENT GAZ abone satış fiyatı % 38,6; BOTAŞ serbest tüketici satış fiyatı % 29,5 oranında artmıştır. Son bir yıl içinde resmi tüketici enflasyonu (TÜFE'de artış) % 24,52, üretici fiyat endeksi (ÜFE) artışı % 46,15 olarak gerçekleşmiştir. Üretici fiyat endeksinin bu denli yüksekliğinin önümüzdeki aylarda tüketici fiyatlarına olumsuz etkisi olacağı değerlendirilmektedir. USD döviz satış kuru 01.09.2017'ye göre % 73,5 artarak 5,9767 TL'ye ulaşmıştır. Kurda daha sonraki günlerde düşme eğilimi gözlenmekte ise de mertebe olarak iyileşme ihtimali görülmemektedir. Asgari ücretteki artış % 14,2; örnek memur emekli maaşındaki artış % 14,8 ile sınırlı kalmıştır. Bu iki örnek, ücretli çalışanların zaten yeterli olmayan ücretlerindeki artışın fiyat artışlarına kıyasla çok sınırlı kaldığını göstermektedir. Yaşamlarımızı birçok zorluklara göğüs gererek ve zorunlu

harcamalarını bile her geçen gün daha da kısarak yürütmekte olan ücretli çalışanların ve küçük özel işletmelerin bu fiyat artışlarından ve bu artışların önümüzdeki dönemde yaratacağı olumsuzluklardan en çok etkilenecek kesimler olacağı açıktır.

Tablo 5. Fiyat Artışları Karşısında Ücretlilerin Durumu (1.1.2017 Birim Fiyatlarına ve Endekslerine Göre Artış Katsayıları)

Yıl	Ay	Elektrik Satış Fiyatı Mesken (Kırs/kWh)	Elektrik Satış Ticarethane OG (Kırs/kWh)	BAŞKENT GAZ (Abone) (TL/Sm ³)	Sm ³ ün Altında Elektrik Üretimi Dışında	TÜFE (Endeks)	ÜFE (Endeks)	Kur (USD/TL döviz satış)	Asgari Ücret (TL)	Örnek Emekli Memur Maaşı (TL)
2017	9	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
	10	1,000	1,000	0,995	1,000	1,021	1,017	1,040	1,000	1,000
	11	1,000	1,000	1,003	1,000	1,036	1,038	1,107	1,000	1,000
	12	1,000	1,000	1,015	1,000	1,043	1,052	1,143	1,000	1,000
2018	1	1,089	1,088	1,020	1,000	1,054	1,062	1,095	1,142	1,054
	2	1,089	1,088	1,014	1,000	1,061	1,091	1,092	1,142	1,054
	3	1,089	1,088	1,014	1,000	1,072	1,107	1,107	1,142	1,054
	4	1,119	1,119	1,016	1,000	1,092	1,136	1,151	1,142	1,057
	5	1,119	1,119	1,027	1,000	1,110	1,179	1,198	1,142	1,057
	6	1,119	1,119	1,037	1,000	1,139	1,215	1,335	1,142	1,057
	7	1,119	1,119	1,060	1,000	1,145	1,236	1,344	1,142	1,145
	8	1,219	1,275	1,136	1,090	1,171	1,318	1,431	1,142	1,145
	9	1,326	1,427	1,246	1,274	1,245	1,462	1,925	1,142	1,145
	10	1,442	1,720	1,386	1,295	-----	-----	1,735	1,142	1,148

4.2 Enflasyon Daha da Artacak

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Eylül 2018 Aylık Fiyat Gelişmeleri Raporu'nda, *enflasyondaki yükselişin ana sürükleyicisinin temel mal, gıda ve enerji grupları olduğunu* belirtmiştir. Raporda, enerji fiyatlarının Eylül ayında % 6,05 arttığı, akaryakıt fiyatlarının Ağustos ayında yapılan ÖTV düzenlemesinin sarkan etkilerine bağlı olarak % 5,59 yükseldiği, elektrik ve doğal gazda yapılan ayarlamaların yanı sıra katı yakıt fiyatlarında da yüksek bir artış izlendiği kaydedilmiş ve *enerji grubu yıllık enflasyonunun 5,69 puan artarak % 27,03 olarak gerçekleştiği* belirtilmiştir. Eylül ayında tüketici fiyatlarının % 6,30 arttığı ve yıllık enflasyonun 6,62 puan yükselerek % 24,52 olduğu dikkate alındığında, Yeni Ekonomik Program'ın 2018 yılı için öngördüğü TÜFE'de % 21'lik artış hedefinin daha ilk günden geçersiz olduğu görülecektir.

TCMB açıklamaları, 1 Ekim zamları ve enerji zamlarının yaratacağı maliyet artışları nedeniyle mal ve hizmet fiyatlarında Kasım-Aralık aylarında gündeme gelecek fiyat artışları, göstermelik fiyat denetimleri ve sınırlı sayıda üründeki küçük fiyat indirimlerine karşın, yıllık enflasyonun % 30'u geçebileceğine işaret etmektedir.

4.3. Tüketiciler Zorlanacak

Asgari tüketim üzerinden yapılan hesaplamalara dayanarak 4 kişilik bir ailenin bir ayda 230 kilovat saat elektrik harcadığı kabul edildiğinde, fon ve vergi kesintileri dahil aylık elektrik faturası en az 137,4 liraya çıkmıştır.

GAZBİR verilerine göre, Türkiye’de 2017’de bir hanenin yıllık ortalama gaz tüketimi 1.017 m³ olup, bu miktar Ankara için 1.099 m³’tür. Bireysel (kombi) ısıtmanın yaygın olduğu Ankara’da, bir konutun Ekim 2018 için geçerli olan KDV dahil 1,6070 TL/m³ BAŞKENT GAZ’ın gaz satış fiyatı üzerinden yıllık doğal gaz faturası en az 1,6070 TL/m³ x 1.099 m³= 1.766 TL’ye ulaşmaktadır. Aylık ortalama ise en az 147 TL olmaktadır.

Buna göre asgari yaşam standardındaki dört kişilik bir ailenin aylık doğal gaz ve elektrik faturası, başkent Ankara’da en az 284 TL’ye varmaktadır. Bu tutar, 1.603,12 TL olan asgari ücretin % 17,7’sidir.

Doğal gaz alacak para bulamayan ailelerin kışın soğukta çaresiz kalması söz konusudur.

EPDK Başkanının astronomik bulmadığı zamlar sonrasında yüklü tutarlara ulaşan doğal gaz ve elektrik faturalarını ödeyemeyen ailelerin sayısı maalesef artabilir, “astronomik rakamlara” ulaşabilir.

4.4. Kaçak Kullanım Sorunu

Doğal gazda kaçak kullanım teknik olarak çok güç, nerede ise imkânsızdır. Çok ciddi oranda artan ve daha da artacak olan doğal gaz ve elektrik faturalarını ödeyemeyen bireysel tüketicilerin yanı sıra, işleri kötü giden ticari ve sınai kuruluşların da kaçak elektrik kullanıma yönelmeleri olasıdır.

5. PEKİ NE YAPMALI?

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak bir kez daha belirtiyoruz:

5.1. Genel Olarak Enerji, Özel Olarak Elektrik Sektörü Toplum Çıkarları ve Kamusal Planlama Eksenlerinde Yeniden Düzenlenmelidir

5.1.1 Elektrik enerjisi faaliyetleri, toplum çıkarlarının korunmasını esas alan bir kamu hizmetidir. Temelleri 1980’li yıllarda atılan, 2002’den bu yana hız kazanan, hizmetin kamusal niteliğini ve toplum çıkarlarını esas alarak verilmesi gereğini göz ardı eden ve sektörün piyasanın isteklerine bırakan anlayış ve uygulamalar son bulmalı; genelde enerji sektörü, özelde de elektrik üretim-iletim-dağıtımını, toplum çıkarlarını gözetken kamusal bir planlama anlayışı ile ve toplumcu bir bakış açısıyla yeniden düzenlenmelidir.

5.1.2 Bugüne değin, enerji ihtiyacını karşılamak üzere genelde ithal enerji kaynağı kullanılmış ve kamusal bir planlama anlayışı ile değil yalnızca piyasanın isteklerini gözetken ve ithal kaynaklara dayalı yüksek maliyetli yatırımlar yapılmış, sonuçta **enerjideki dışa bağımlılık** Türkiye için ciddi boyutlara ulaşmıştır.

Bu nedenle **bundan sonra izlenmesi gereken politikanın esası; “önce enerji verimliliği için yatırım yapılması, bu yatırımlarla sağlanan tasarrufların yanı sıra talebin yönetilmesi, mevcut tesislerin verimliliğinin artırılması, elektrik dağıtım ve iletim şebekelerindeki teknik**

kayıpların azaltılması ve bütün bu uygulamalar yeterli olmaz ise, ancak o zaman yenilenebilir kaynaklara dayalı enerji üretim tesisi yatırımı” olmalıdır.

5.1.3. Enerji kullanımını azaltan, enerjiyi verimli kullanan, enerjiyi yerli ve yenilenebilir kaynaklardan, yurt içinde üretilen ekipmanlarla temin eden bir paradigmaya geçiş sağlanmalıdır.

5.2 KAMU ÇALIŞANLARININ, İŞÇİLERİN, TÜM EMEKÇİ VE EMEKLİLERİN ÜCRET VE MAAŞLARI İLE ASGARİ ÜCRETLERİ ARTIRILMALIDIR

Bugüne değin kamu çalışanlarının, işçilerin, emeklilerin ücret ve maaşları ile asgari ücret, hiç bir zaman tutmayan ve gerçek enflasyon oranlarının çok gerisinde kalan oranlarda artırılmış ve bu kesimlerin gelirleri reel olarak gerilemiştir.

Kamu emekçilerinin ve tüm emeklilerin maaşları, asgari ücret ve işçi ücretleri % 30–35 enflasyon oranı dikkate alınarak, en az % 40 arttırılmalı, asgari geçim indirim tutarı asgari ücrete eşitlenmeli ve tüm maaş ve ücretlilerin asgari ücret tutarı kadar bölümü vergi dışı kalmalıdır.

5.3 VERGİLER DÜŞÜRÜLMELİDİR,

5.3.1 Doğal gaz ve elektrikte mesken aboneleri için maliyet unsuru olan % 18 KDV oranı düşürülmelidir.

5.3.2 Elektrik fiyatlarını arttıran, mesken abonelerinin sırtına yıkılan ve kamu yararına değil siyasi iktidarın yaygın organı olarak çalışan TRT’ye zorunlu ödenen paylar kaldırılmalıdır.

5.4 YOKSUL VE YOKSUNLARA ENERJİ DESTEĞİ VERİLMELİDİR

Düşük gelirli konut tüketicileri için doğal gaz satış fiyatlarında sübvansiyon sağlanmalı, enerji yoksunlarına ise bedelsiz elektrik ve doğal gaz desteği verilmelidir.

Bu Çalışma

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) Enerji Çalışma Grubu Başkanı endüstri mühendisi Oğuz Türkyılmaz,

MMO Enerji Çalışma Grubu Üyesi makina mühendisi Orhan Aytaç,

MMO Enerji Çalışma Grubu Danışmanı elektrik mühendisi Olgun Sakarya,

MMO Enerji Çalışma Grubu Danışmanı matematikçi Yusuf Bayrak,

tarafından hazırlanmış;

Yazım redaksiyonu MMO Enerji Çalışma Grubu Danışmanı maden mühendisi Mehmet Kayadelen,

Son okuma, kontrol ve yayına hazırlık MMO Danışmanı İlhan Kamil Turan

tarafından yapılmıştır

EK: TEK TERİMLİ TEK ZAMANLI; MESKEN, TİCARETHANE, SANAYİ (ORTA GERİLİM), SANAYİ (ALÇAK GERİLİM) VE TARIMSAL SULAMA ABONE GRUPLARININ SON BİR YILDAKİ (01.10.2017-01.10.2018) DÖNEMSEL TARİFE DEĞİŞİKLİKLERİNİ İÇEREN TABLOLAR

1. MESKENLERDE TARİFE DEĞİŞİKLİKLERİ

DÖNEMİ (MESKEN-ALÇAK GERİLİM)	2017 YILI (EKİ_KAS- ARA)	2018 YILI (OCA_ŞUB- MAR)	2018 YILI (NİS_MAY- HAZ_TEM)	2018 YILI (AĞUSTOS)	2018 YILI (EYLÜL)	2018 YILI (EKİM)
Enerji Birim Bedeli (TL)	0,2161	0,2309	0,2447	0,2673	0,3027	0,3453
Dağıtım Birim Bedeli (TL)	0,1157	0,1304	0,1266	0,1373	0,1374	0,1332
Enerji ve Dağıtım Toplamı (TL)	0,3318	0,3614	0,3713	0,4046	0,4401	0,4785
Vergi Fon Hariç Artış (%)		8,9	2,7	9,0	8,8	8,7
% 1 Enerji Fonu (TL)	0,0022	0,0023	0,0024	0,0027	0,0030	0,0035
% 2 TRT Payı (TL)	0,0043	0,0046	0,0049	0,0053	0,0061	0,0069
% 5 BTV (TL)	0,0108	0,0115	0,0122	0,0134	0,0151	0,0173
Vergi ve Fon Toplamı (TL)	0,0173	0,0185	0,0196	0,0214	0,0242	0,0276
ARA TOPLAM	0,3491	0,3798	0,3908	0,4260	0,4643	0,5061
KDV (% 18)	0,0628	0,0684	0,0703	0,0767	0,0836	0,0911
FATURA TOPLAMI (TL)	0,4120	0,4482	0,4612	0,5027	0,5479	0,5972
Önceki Döneme Göre Artış (%)		8,8	2,9	9,0	9,0	9,0
31.12.2017 Tarihine Göre Artış (%)		8,8	11,9	22,0	33,0	45,0
FATURA TOPLAMI İÇİNDE:						
Enerji Payı (%)		51,5	53,1	53,2	55,3	57,8
Dağıtım Payı (%)		29,1	27,4	27,3	25,1	22,3
Vergil ve Fon Payı (%)		19,4	19,5	19,5	19,7	19,9
		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2. TİCARETHANELERDE TARİFE DEĞİŞİKLİKLERİ

DÖNEMİ (TİCARETHANE-ALÇAK GERİLİM)	2017 YILI (EKİ_KAS- ARA)	2018 YILI (OCA_ŞUB- MAR)	2018 YILI (NİS_MAY- HAZ_TEM)	2018 YILI (AĞUSTOS)	2018 YILI (EYLÜL)	2018 YILI (EKİM)
Enerji Birim Bedeli (TL)	0,2162	0,2310	0,2447	0,2852	0,3433	0,4348
Dağıtım Birim Bedeli (TL)	0,1186	0,1336	0,1290	0,1404	0,1405	0,1362
Enerji ve Dağıtım Toplamı (TL)	0,3348	0,3646	0,3738	0,4256	0,4837	0,5710
Vergi Fon Hariç Artış (%)		8,9	2,5	13,9	13,7	18,0
% 1 Enerji Fonu (TL)	0,0022	0,0023	0,0024	0,0029	0,0034	0,0043
% 2 TRT Payı (TL)	0,0043	0,0046	0,0049	0,0057	0,0069	0,0087
% 5 BTV (TL)	0,0108	0,0115	0,0122	0,0143	0,0172	0,0217
Vergi ve Fon Toplamı (TL)	0,0173	0,0185	0,0196	0,0228	0,0275	0,0348
ARA TOPLAM	0,3521	0,3831	0,3933	0,4484	0,5112	0,6058
KDV (% 18)	0,0634	0,0689	0,0708	0,0807	0,0920	0,1090
FATURA TOPLAMI (TL)	0,4154	0,4520	0,4641	0,5291	0,6032	0,7148
Önceki Döneme Göre Artış (%)		8,8	2,7	14,0	14,0	18,5
31.12.2017 Tarihine Göre Artış (%)		8,8	11,7	27,4	45,2	72,1
FATURA TOPLAMI İÇİNDE:						
Enerji Payı (%)	52,0	51,1	52,7	53,9	56,9	60,8
Dağıtım Payı (%)	28,5	29,6	27,8	26,5	23,3	19,1
Vergil ve Fon Payı (%)	19,4	19,3	19,5	19,6	19,8	20,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3. SANAYİ (ORTA GERİLİM) TARİFE DEĞİŞİKLİKLERİ.

DÖNEMİ (SANAYİ-ORTA GERİLİM)	2017 YILI (EKİ_KAS- ARA)	2018 YILI (OCA_ŞUB- MAR)	2018 YILI (NİS_MAY- HAZ_TEM)	2018 YILI (AĞUSTOS)	2018 YILI (EYLÜL)	2018 YILI (EKİM)
Enerji Birim Bedeli (TL)	0,2052	0,2197	0,2298	0,2647	0,3110	0,3826
Dağıtım Birim Bedeli (TL)	0,0550	0,0634	0,0612	0,0670	0,0670	0,0650
Vergi Fon Hariç Artış (%)		8,8	2,8	14,0	13,9	18,4
% 1 Enerji Fonu (TL)	0,0021	0,0022	0,0023	0,0026	0,0031	0,0038
% 2 TRT Payı (TL)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
% 1 BTV (TL)	0,0021	0,0022	0,0023	0,0026	0,0031	0,0038
Vergi ve Fon Toplamı (TL)	0,0041	0,0044	0,0046	0,0053	0,0062	0,0077
ARA TOPLAM	0,2643	0,2875	0,2956	0,3370	0,3842	0,4552
KDV (% 18)	0,0476	0,0517	0,0532	0,0607	0,0692	0,0819
FATURA TOPLAMI (TL)	0,3118	0,3392	0,3488	0,3976	0,4533	0,5372
Önceki Döneme Göre Artış (%)		8,8	2,8	14,0	14,0	18,5
31.12.2017 Tarihine Göre Artış (%)		8,8	11,9	27,5	45,4	72,3
FATURA TOPLAMI İÇİNDE:						
Enerji Payı (%)	65,8	64,8	65,9	66,6	68,6	71,2
Dağıtım Payı (%)	17,6	18,7	17,5	16,8	14,8	12,1
Vergil ve Fon Payı (%)	16,6	16,5	16,6	16,6	16,6	16,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

4. SANAYİ (ALÇAK GERİLİM) TARİFE DEĞİŞİKLİKLERİ

DÖNEMİ (SANAYİ-ALÇAK GERİLİM)	2017 YILI (EKİ_KAS- ARA)	2018 YILI (OCA_ŞUB- MAR)	2018 YILI (NİS_MAY- HAZ_TEM)	2018 YILI (AĞUSTOS)	2018 YILI (EYLÜL)	2018 YILI (EKİM)
Enerji Birim Bedeli (TL)	0,2052	0,2197	0,2298	0,2647	0,3160	0,3963
Dağıtım Birim Bedeli (TL)	0,0855	0,0966	0,0933	0,1036	0,1037	0,1005
Enerji ve Dağıtım Toplamı (TL)	0,2907	0,3164	0,3232	0,3683	0,4196	0,4968
Vergi Fon Hariç Artış (%)		8,8	2,1	14,0	13,9	18,4
% 1 Enerji Fonu (TL)	0,0021	0,0022	0,0023	0,0026	0,0032	0,0040
% 2 TRT Payı (TL)	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
% 1 BTV (TL)	0,0021	0,0022	0,0023	0,0026	0,0032	0,0040
Vergi ve Fon Toplamı (TL)	0,0041	0,0044	0,0046	0,0053	0,0063	0,0079
ARA TOPLAM	0,2948	0,3208	0,3277	0,3736	0,4259	0,5047
KDV (% 18)	0,0531	0,0577	0,0590	0,0673	0,0767	0,0909
FATURA TOPLAMI (TL)	0,3479	0,3785	0,3867	0,4409	0,5026	0,5956
Önceki Döneme Göre Artış (%)		8,8	2,2	14,0	14,0	18,5
31.12.2017 Tarihine Göre Artış (%)		8,8	11,2	26,7	44,5	71,2
FATURA TOPLAMI İÇİNDE:						
Enerji Payı (%)	59,0	58,1	59,4	60,0	62,9	66,5
Dağıtım Payı (%)	24,6	25,5	24,1	23,5	20,6	16,9
Vergil ve Fon Payı (%)	16,4	16,4	16,4	16,5	16,5	16,6
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

5. TARIMSAL SULAMA TARİFE DEĞİŞİKLİKLERİ

DÖNEMİ (TARIMSAL SULAMA)	2017 YILI (EKİ_KAS- ARA)	2018 YILI (OCA_ŞUB- MAR)	2018 YILI (NİS_MAY- HAZ_TEM)	2018 YILI (AĞUSTOS)	2018 YILI (EYLÜL)	2018 YILI (EKİM)
Enerji Birim Bedeli (TL)	0,1972	0,2111	0,2230	0,2591	0,3103	0,3907
Dağıtım Birim Bedeli (TL)	0,0973	0,1096	0,1058	0,1154	0,1154	0,1119
Enerji ve Dağıtım Toplamı (TL)	0,2945	0,3207	0,3288	0,3745	0,4257	0,5026
Vergi Fon Hariç Artış (%)		8,9	2,5	13,9	13,7	18,1
% 1 Enerji Fonu (TL)	0,0020	0,0021	0,0022	0,0026	0,0031	0,0039
% 2 TRT Payı (TL)	0,0039	0,0042	0,0045	0,0052	0,0062	0,0078
% 5 BTV (TL)	0,0099	0,0106	0,0111	0,0130	0,0155	0,0195
Vergi ve Fon Toplamı (TL)	0,0158	0,0169	0,0178	0,0207	0,0248	0,0313
ARA TOPLAM	0,3103	0,3376	0,3467	0,3952	0,4505	0,5339
KDV (% 18)	0,0558	0,0608	0,0624	0,0711	0,0811	0,0961
FATURA TOPLAMI (TL)	0,3661	0,3983	0,4091	0,4663	0,5316	0,6300
Önceki Döneme Göre Artış (%)		8,8	2,7	14,0	14,0	18,5
31.12.2017 Tarihine Göre Artış (%)		8,8	11,7	27,4	45,2	72,1
FATURA TOPLAMI İÇİNDE:						
Enerji Payı (%)	53,9	53,0	54,5	55,6	58,4	62,0
Dağıtım Payı (%)	26,6	27,5	25,9	24,7	21,7	17,8
Vergil ve Fon Payı (%)	19,6	19,5	19,6	19,7	19,9	20,2
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0